

BERGEN OP ZOOM ONTWIKKELT!

SUMMARY BOOK
Inspiratiesessies en Deep Dives

WAAROM KOMT DE OMGEVINGSWET?

DECEMBER 2018



Bergen op Zoom ontwikkelt. Ontwikkel jij mee?

Inspiratiesessies en deep dive sessies

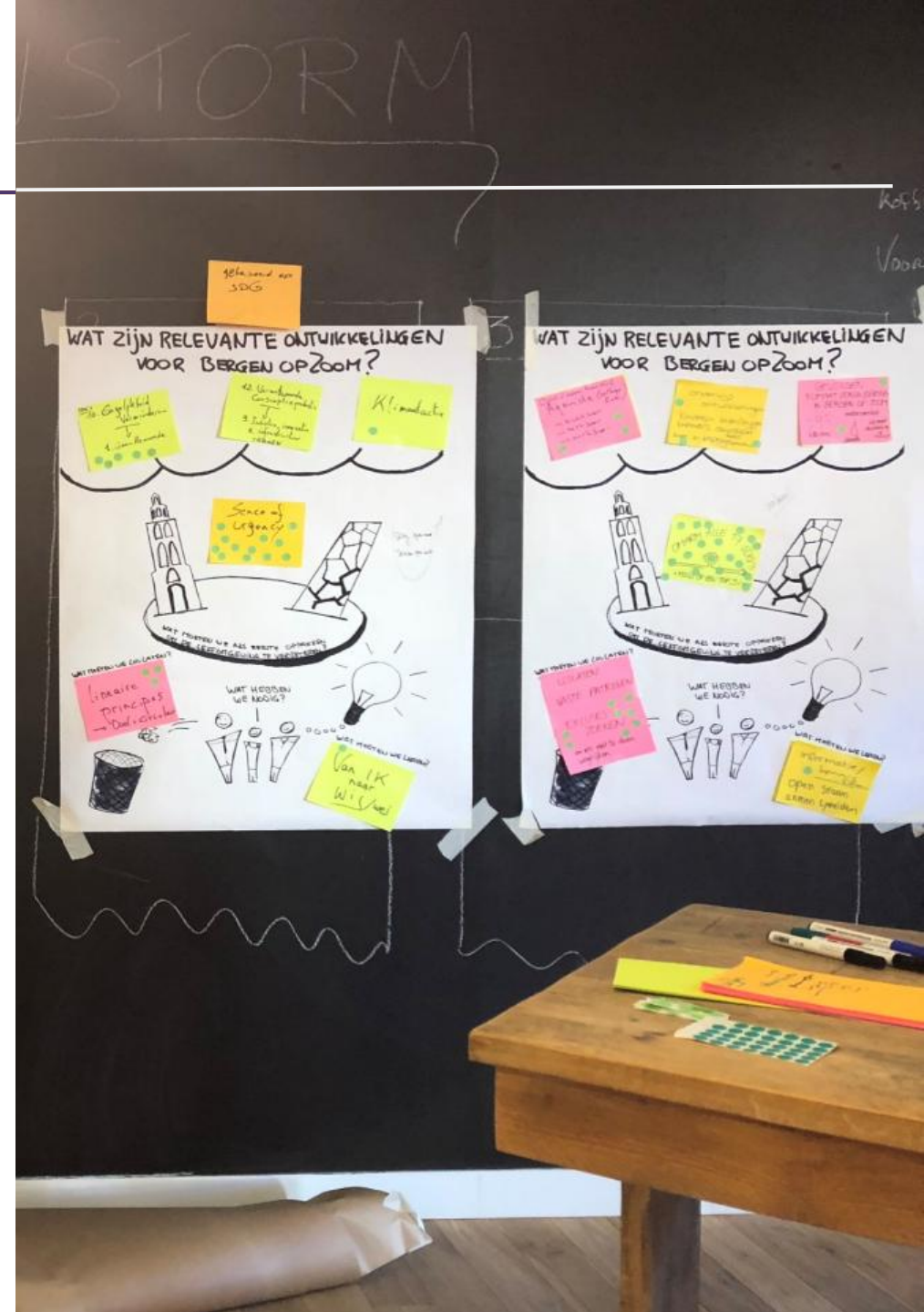
1. De samenwerkers van de stad - 30 oktober 2018
2. Duurzaamheid en onze leefomgeving - 14 november 2018
3. De gezonde stad - 27 november 2018
4. Van Ego naar Eco - 11 december 2018

"De omgevingswet is voor ons allemaal één grote ontdekkingsreis. Daar hebben we een heel andere houding bij nodig, dan hoe we altijd met elkaar zijn omgegaan"



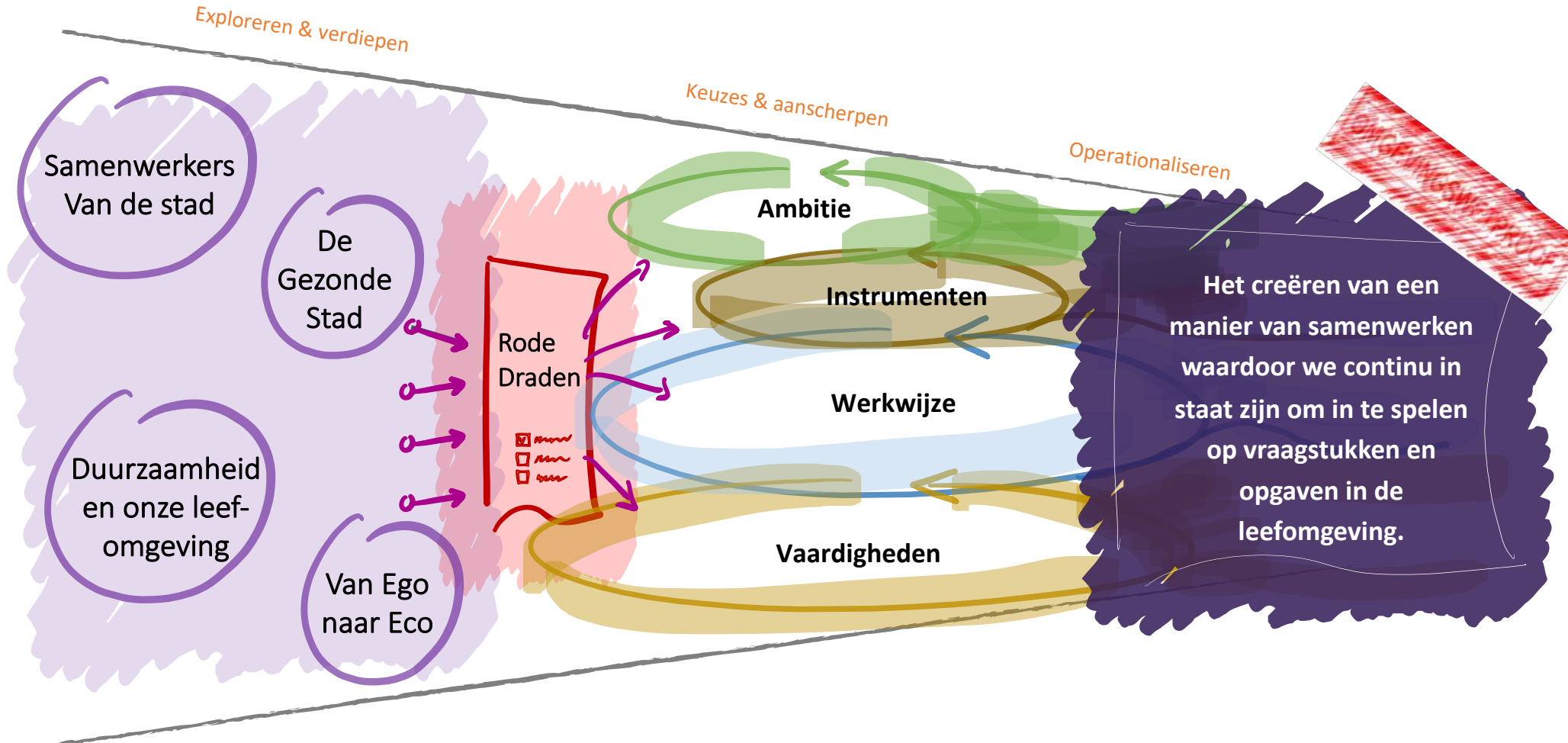
Inleiding

- Dit Summary Book bevat de 'oogst' van het begin van onze ontdekkingsreis. Het is onze start. We zijn in een viertal sessies samen gaan ontdekken, samen gaan ervaren en dezelfde taal gaan spreken.
- De opbouw bestond uit een inspiratiesessie door één of meerdere sprekers en gebruikten we om ons bewustzijn en inzicht(en) te vergroten. En daar stopten we niet. In een aansluitende deep dive sessie maakten we met elkaar de verdieping en vertaalslag wat dit voor ons als Bergen op Zoom betekent. Met, voor en door de stad.
- Dit Summary Book geeft een impressie van de inzichten van de sprekers op verschillende thema's, filmpjes en aanvullend materiaal worden met links of QR codes aangegeven. In de bijlagen (apart document) staan alle presentaties van de inspiratiesessies. Onze verdieping hebben we bij het onderdeel deep dive vastgelegd.
- Onze energie, ervaringen en inzichten gebruiken we om het vervolg vorm te geven. We destilleren rode draden en gaan aan het werk met verschillende onderdelen ambitie, instrumenten, werkwijze en vaardigheden. Zie volgende pagina.



De reis

Bergen op Zoom ontwikkelt. Ontwikkel jij mee?



Doel sessies



Creëren van een gezamenlijk beeld van **relevante ontwikkelingen** (van buiten naar binnen) die impact hebben op Bergen op Zoom én het doorleven van deze ontwikkelingen.

Met als uitkomst een aantal **'rode draden'**. Deze rode draden gebruiken we als input voor de volgende stap 'keuzes en aanscherpen'.

Inspiratiesessie #1

De samenwerkers van de stad

Met Martijn Aslander

OMGEVINGSWET/ TRANSFORMATIE FYSIEK DOMEIN



Inspiratiesessie 1

Martijn Aslander – Samenwerkers van de stad

“Ik kijk door de lens van technologische ontwikkelingen naar sociale innovaties”

“Technologie is de *driver*”



We moeten anders naar organisaties kijken, niet meer naar -vormen. We hebben geen organisatie nodig om iets georganiseerd te krijgen. Netwerken zijn nodig!

Wat komt er na netwerken?
Zwermen!

Denk niet in grote projecten die “af” moeten zijn.

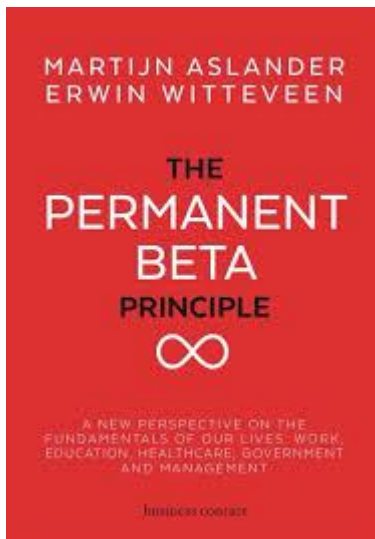
Het is nooit af! We zijn in permanent bèta!

De essentie van permanent bèta:

Stoppen met de illusie dat je een goed uitgedacht plan kunt maken dat voor eeuwig staat

Accepteren dat de werkelijkheid in een netwerksamenleving razendsnel verandert

Accepteren dat alles waar je aan werkt permanent bèta is, nooit af

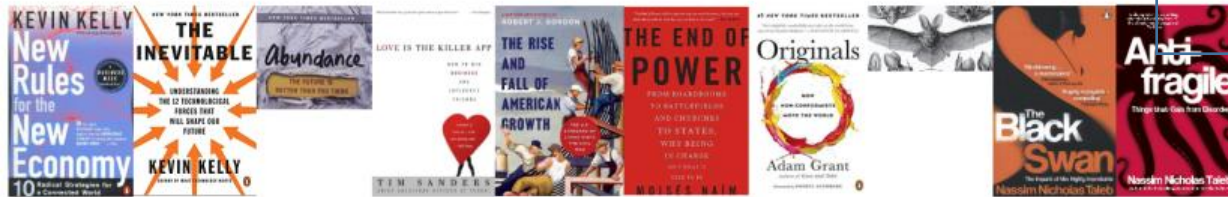


Inspiratiesessie 1

Martijn Aslander – Samenwerkers van de stad

“The books you read make the difference.”

- De **BOEKEN** waaruit ik inspiratie heb geput:



- New Rules for the New Economy – Kevin Kelly
- The Inevitable – Kevin Kelly
- Love is the Killer App – Tim Sanders
- Abundance – Peter Diamandis
- The Rise and Fall of American Growth – Robert Gordon
- The End of Power – Moses Naim
- Originals – Adam Grant
- The freaks shall inherit the earth – Chris Brogan
- The Black Swan – Nassim Nicholas Taleb
- Antifragile – Nassim Nicholas Taleb
- Easycratie – Martijn aslander en Erwin Witteveen
- Nooit Af – Martijn aslander en Erwin Witteveen

“als je weerstand voelt, heb je een paradigma te pakken”

“Hire for attitude not skills:
Flexibel, open minded
nieuwsgierig lef en lief”

“prosociaal gedrag levert je
zoveel karma punten op!”

Inspiratiesessie 1

Martijn Aslander – Samenwerkers van de stad



Klik [HIER](#) voor het videoverslag, of scan de QR-code



Menno van Rosmalen

“Goed je ‘voelsprietten uithouden’ en goed om je heen blijven kijken naar wat er allemaal gebeurt en wat jouw rol daarin is”

Andries Boer

Met de gemeente Bergen op Zoom moeten we een lerende zwerm worden. Zodat we een prachtige stad blijven en die toekomst-proof maken.



Inspiratiesessie 1

Martijn Aslander – Samenwerkers van de stad



Bericht van Martijn:

"Ik vond het bijzonder om voor zo'n gemotiveerd publiek te spreken. Misschien vind je het leuk om wat meer te weten te komen over de onderwerpen waar ik over heb gesproken. Via deze [LINK](#) vind je een overzicht van relevante literatuur en een aantal interviews en columns waarin ik mijn interessegebieden en inzichten toelicht. Veel plezier!"

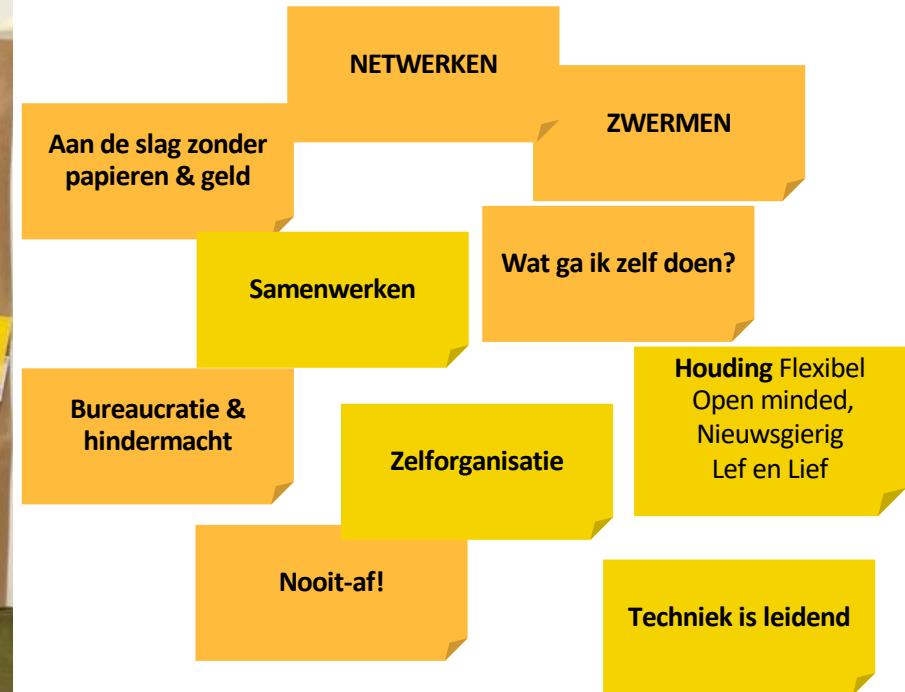
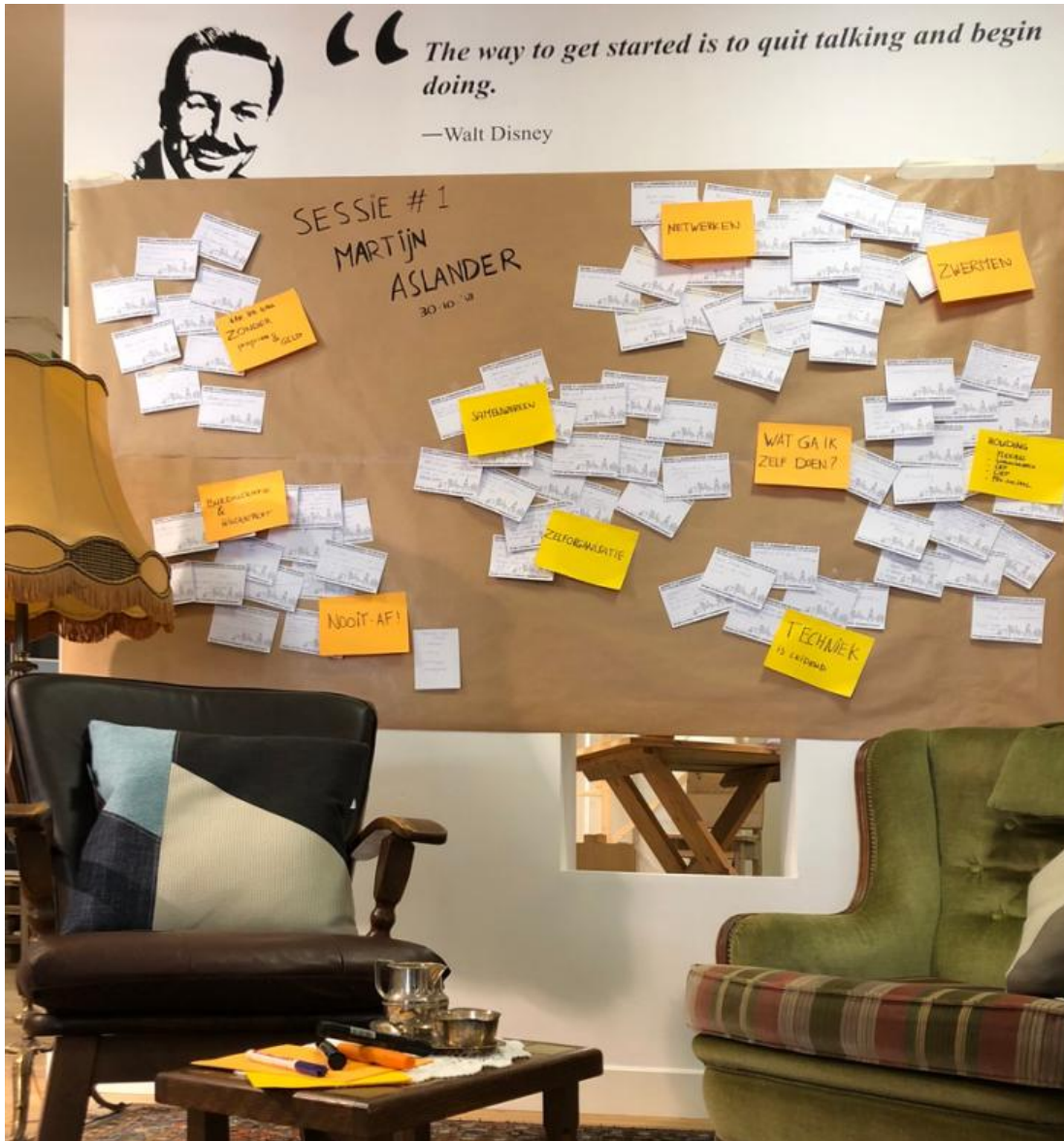
DEEP DIVE 1 – Samenwerkers van de stad



Martijn Aslander

Wat is u het meest bijgebleven?

'oogst' van deelnemers inspiratiesessie



Inspiratiesessie

Highlights DeepDive sessie

- **Werk altijd vanuit een positieve grondhouding.**

Gebruik daarbij de volgende vaardigheden: Flexibel, Open minded, Nieuwsgierig, Lef en Lief

- **Experimenteer en doe ervaring op met slim samenwerken.**

Laten we samen zwermen!



Inspiratiesessie

Highlights DeepDive sessie

- **Omarm technologische verandering, wees digitaal agile.**
Zet technologie in, ook voor de kracht van exponentiële netwerken.
- **Naar buiten, tussen de mensen! Begin bij jezelf, nu!**
- **Maak het makkelijker eigen leefomgeving vorm te geven:**
minder vergunnen meer gunnen. Zoek naar de wederkerigheid!



Inspiratiesessie #2

Duurzaamheid en onze leefomgeving

Hugo von Meijenfeldt

Wim van den Bergh

o.l.v. Carl Samuels

OMGEVINGSWET/ TRANSFORMATIE FYSIEK DOMEIN



Inspiratiesessie 2

Hugo von Meijenfeldt en Wim van den Bergh



People Planet en Profit

Ecologie en economie vinden elkaar steeds makkelijker, **het sociale aspect blijft achter**

We moeten veel meer sturen op betaalbaarheid, mixen, en social return. Met lokale ondernemers en met kansen door een andere manier van werken.

“We staan voor een grote duurzaamheidsopgave, waarbij we een krachtige (overheids)interventie nodig hebben, zoals toen we van het stadsgas overgingen naar aardgas”



Beelden uit het Polygoonjournaal uit 1963 waarbij Hilversum als eerste van het stadsgas naar aardgas overging

Inspiratiesessie 2

Hugo van Meijenfeldt en Wim van den Bergh

Klik [HIER](#) voor het videoverslag, of scan de QR-code



Bouwen is niet het grootste vraagstuk, het gaat om het sociale vraagstuk: **“people”**

De SDG's zijn dé manier om te werken aan een betere wereld. Duidelijk, helder en meetbaar!

Inspiratiesessie 2

Hugo van Meijenfeldt en Wim van den Bergh



Annette Stinenbosch

“Veranderingen zijn niet van vandaag op morgen te realiseren, de doelen moeten we vasthouden en er samen voor gaan”

Anne-Marie Backx
“voor een duurzame leefomgeving is inzet en veranderkracht van inwoners nodig”



Robert Deliën

“zowel op het mondiale, internationale als op het lokale niveau gaat het om people, planet, profit”

DEEP DIVE 2 - Duurzaamheid en onze leefomgeving



Hugo von Meijenfeldt
Wim van den Bergh

*Wat is u het meest bijgebleven?
'oogst' van deelnemers inspiratiesessie*



**Bereikbaar
voor iedereen**

In de bouw

concreet

Begin bij jezelf!

Onderwijs

HOE?

Samen in co-creatie

SDG's

Sustainable Development Goals

Niet mopperen maar opperen

MINDSET

People, Planet, Profit

Middelen

Stel grote doelen

SDG's in college-akkoord

Lange weg te gaan

Duurzaamheid meetbaar maken

Highlights sessie 2

1. Doen, doen, doen!!! Leren en vertellen

Het begint met bewustwording. Door veel doen, ervaring krijgen: learning by doing. Deel goede ervaringen en voorbeelden en vertel erover! Maak het verhaal 2030.

2. Zie duurzaamheid integraal en in samenhang

Maak een samenhangende visie waarin (SDG)-doelen integraal zijn gekoppeld. Duurzaamheid is meer dan de energietransitie. Met aandacht voor circulariteit, klimaatadaptie, gezondheid, alternatieve hernieuwbare bronnen etc.



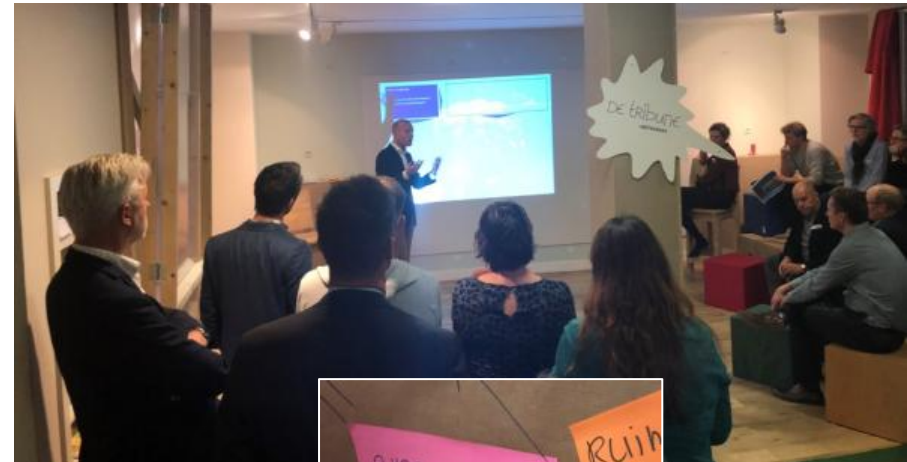
Highlights sessie 2

3. Creër een common ground: een plek om samen te komen rondom duurzaamheid

Duurzaamheid voor een breed publiek toegankelijk maken. Geld, inzet en passie.

4. Andere mindset: Overheids-party-cipatie. Laten we er een feestje van maken.

Op basis van gelijkwaardigheid, gezamenlijke doelen bepalen dan pas keuzes maken in co-creatie. Voor iedereen betaalbaar en bereikbaar met lef, samen en gewoon gaan doen! En ook durven (lef) en loslaten: ontstemmingsplan.



Inspiratiesessie #3

De gezonde stad

Wendy van Kessel

Mieke Reynen

Lowie van Doninck

OMGEVINGSWET/ TRANSFORMATIE FYSIEK DOMEIN



Mieke Reynen – positieve gezondheid

MIJN POSITIEVE GEZONDHEID

- Zorgen voor jezelf
- Je grenzen kennen
- Kennis van gezondheid
- Omgaan met tijd
- Omggaan met geld
- Kunnen werken
- Hulp kunnen vragen

LICHAAMSFUNCTIES

- Je gezond voelen
- Fitheid
- Klachten en pijn
- Slapen
- Eten
- Conditie
- Bewegen

MENTAAL WELBEVINDEN

- Onthouden
- Concentreren
- Communiseren
- Vrijlijk zijn
- Zelf accepteren
- Omggaan met verandering
- Gevoel van controle

ZINGEVING

- Zinvol leven
- Levenslust
- Idealen willen bereiken
- Vertrouwen hebben
- Accepteren
- Dankbaarheid
- Blijven leren

KWALITEIT VAN LEVEN

- Genieten
- Geluklijk zijn
- Lekker in je vel zitten
- Balans
- Je veilig voelen
- Hoe je woont
- Rondkomen met je geld

SOCIALE CONTACTEN

- Sociale contacten
- Serieus genomen worden
- Samen leuke dingen doen
- Steun van anderen
- Erfrij horen
- Zinvolle dingen doen
- Interesse in de maatschappij

DAGELIJKS FUNCTIONEREN

GEBIEDEN IN DE WERELD WAAR MENSEN HEEL OUD WORDEN ZONDER CHRONISCHE ZIEKTEN

- Plantaardig eten
- Natuurlijk bewegen
- Opstaan met een doel (levensplan)
- Vrienden en familie om je heen

80% REGEL
RUST JUISTE OMGEVING
WIJN GELOOF

ANDER SAMENSPEL...

WLZ Zvw WMO PARTICIPATIEWET WPG OMGEVINGSWET

VERDEDIGEN

ZIEKTE

ZORG

BEHANDELING

PREVENTIE

SCOREN

WELZIJN

GEZONDHEIDSBEVORDERING

LEVENSWIJZE

OMGEVING

POSITIEVE GEZONDHEID

BRON: LOUIS OVERGOOR BIG MOVE

Mieke Reynen – positieve gezondheid



- Het raakt voeding, beweging, zingeving en sociale inbedding
- Het helpt mensen overzicht te krijgen over hun leven; het te begrijpen.
- Het helpt mensen beetje bij beetje greep te krijgen op hun leven.
- Het spreekt mensen aan op wat voor hén belangrijk is - hún **zingeving**.

Inspiratiesessie 3

Wendy van Kessel – Beweegvriendelijke stad

Werken aan de beweegvriendelijke stad

- Omarm het ongeplande
- Betrek gebruikers, bewoners en beheerders
- Denk niet in eindbeelden, maar in activiteiten
- Kijk precies
- Laat je inspireren

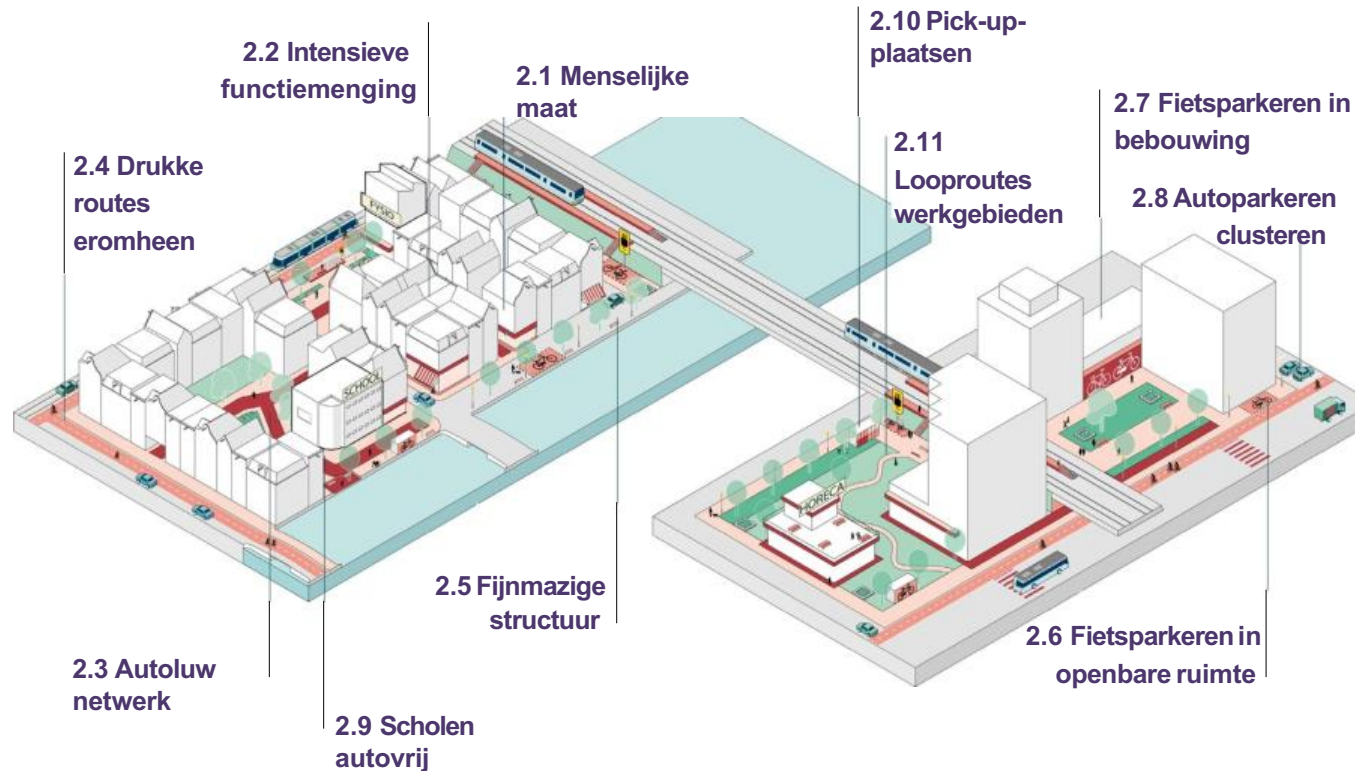


Maak een paar kleine interventies, een grasveldje, een hek naar een sportveld dat open kan, een container met tapwater en kluisjes,



Inspiratiesessie 3

Wendy van Kessel – Beweegvriendelijke stad



Denk met name aan kleine kinderen, als zij veilig over straat kunnen, zullen ook hun (groot)ouders meer buiten zijn.

Hoe kun je de stad zó inrichten dat mensen actiever door de stad bewegen?

Inspiratiesessie 3

Lowie van Doninck – Blue Zones



Blue zones = ongeorganiseerde gezondheid

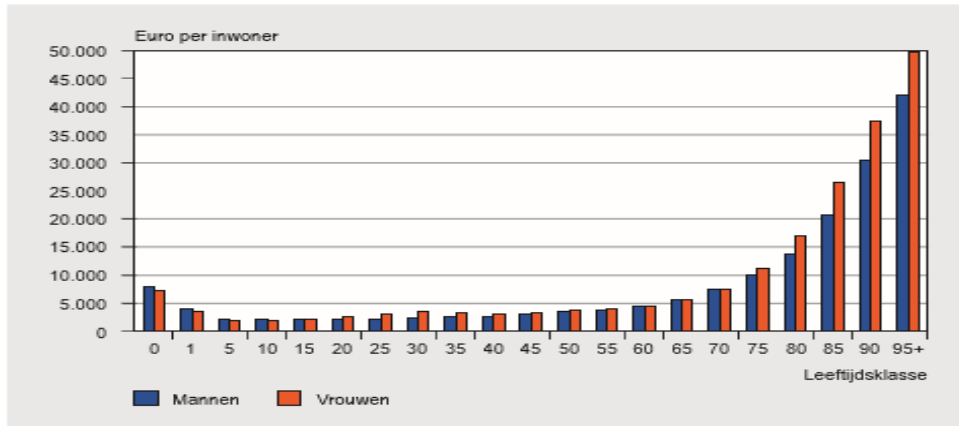
Westerse samenleving = georganiseerde ongezondheid



De negen succesfactoren van Blue Zones:

1. Natuurlijk bewegen
2. Doelen hebben
3. Relaxen
4. Veel onbewerkte groente
5. Religieus of spiritueel
6. Vrienden en sociale cohesie
7. De familie voorop
8. De kracht van betekenis
9. Positief denken

Inspiratiesessie 3



Figuur 1: Gemiddelde zorgkosten per inwoner van Nederland in 2005, naar leeftijd en geslacht. (Bron: Poos et al., 2008.)

Het grootste deel van de zorgkosten wordt in de laatste levensjaren gemaakt. We moeten veel sterker inzetten op preventie



"I have a beleidsplan" werkt niet

We zijn een comfort society, waarbij we bewegen vermijden en we op weg naar de diëtist langs een frisdrankautomaat moeten.



Inspiratiesessie 3

Klik [HIER](#) voor het videoverslag, of scan de QR-code



Dennis van Tilborg

“Als Brabantse Wal meer openstaan voor gezondheid en om ook een soort Blue Zone te worden, een plek waar het fijn leven is”



Maarten van 't Hof

“Wat me bijblijft is hoeveel mogelijkheden er zijn om uit de complexiteit een beeld te maken van waar we heen willen”

Niels Quispel

“We moeten als gemeente integraler werken om voor alle bewoners positieve gezondheid te bereiken”



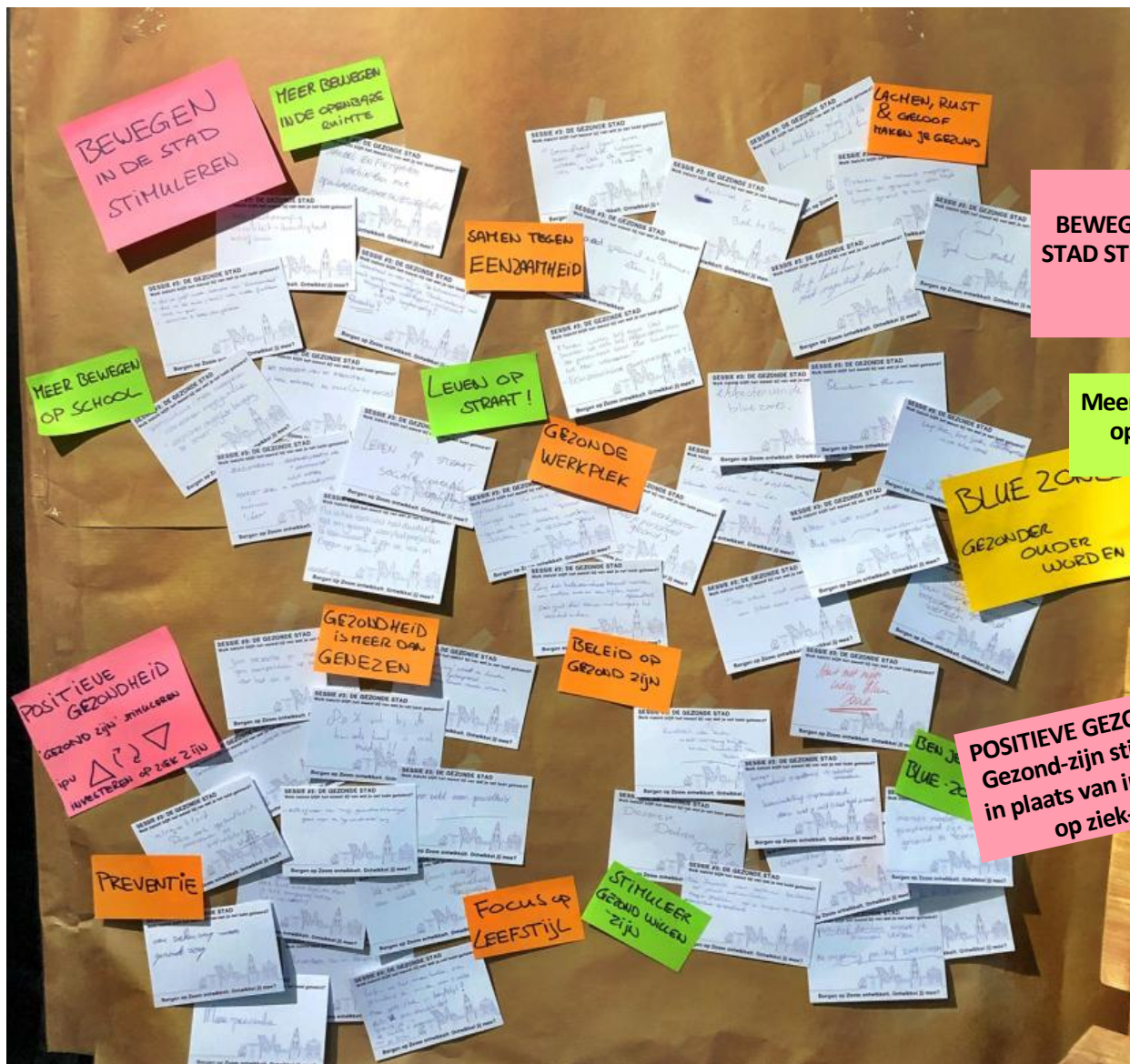
DEEP DIVE 3 – De gezonde stad



Mieke Reynen
Wendy van Kessel
Lowie van Doninck

Wat is u het meest bijgebleven?

'oogst' van deelnemers inspiratiesessie



Meer bewegen
in de openbare
ruimte

Lachen, rust &
geloof maken je
gezond

BEWEGEN IN DE
STAD STIMULEREN

Samen tegen
eenzaamheid

Leven op
straat!

BLUE ZONE

Gezonder ouder
worden

Meer bewegen
op school

Gezonde
werkplek

Gezondheid is
meer dan
GENEZEN

Beleid op
gezond zijn

POSITIEVE GEZONDHEID
Gezond-zijn stimuleren
in plaats van investeren
op ziek-zijn

Preventie

Focus op
leefstijl

Stimuleer
gezond willen
zijn

Ben je eigen
Blue Zone

Highlights sessie 3

De Speelse Stad: stimuleren beweging

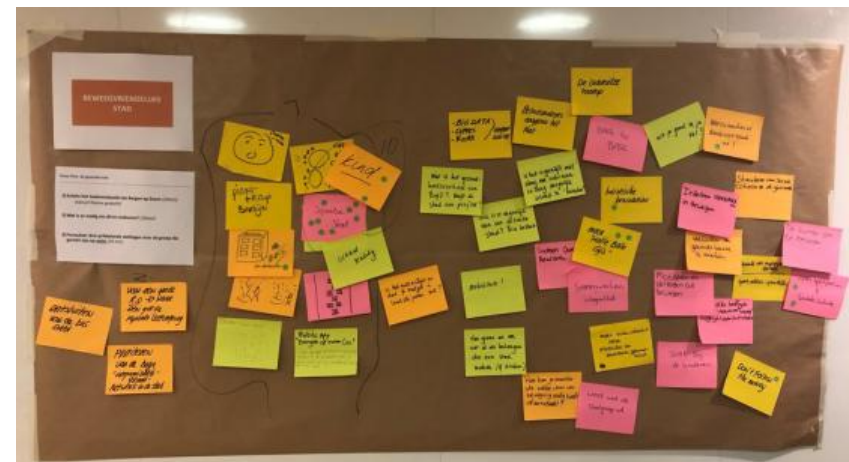
Ga voor een speelse en kindvriendelijke stad.
Gericht op bewegen, lopen, fietsen, spelen.
Gebruik ook technologie en apps (BoZ GO app)
hiervoor.

Verandering begint bij onderwijs en opvoeding en heeft effect op andere generaties

Gezondheid stimuleren bij de jongste generatie
heeft het grootste effect, ook bij oudere
generaties

Durf anders te doen

Op persoonlijk niveau, op organisatieniveau en in
de politiek



Highlights sessie 3

Ruimte voor initiatieven gericht op betere leefomgevingen

Bijvoorbeeld alle initiatieven die bijdragen aan Blue Zones zijn regelvrij

We moeten gezondheidszorg anders organiseren en inzetten op preventie en gezond ouder worden

Aanpassingen in de leefomgeving verbeteren luchtkwaliteit, beweegvriendelijkheid en stimuleren gezond leven



Inspiratiesessie #4

Van Ego naar Eco

Ruud Veltenaar

OMGEVINGSWET/ TRANSFORMATIE FYSIEK DOMEIN



Inspiratiesessie 4

Maken van winst is een resultante.

De essentie is het goede doen, op een goede manier,
vanuit een purpose

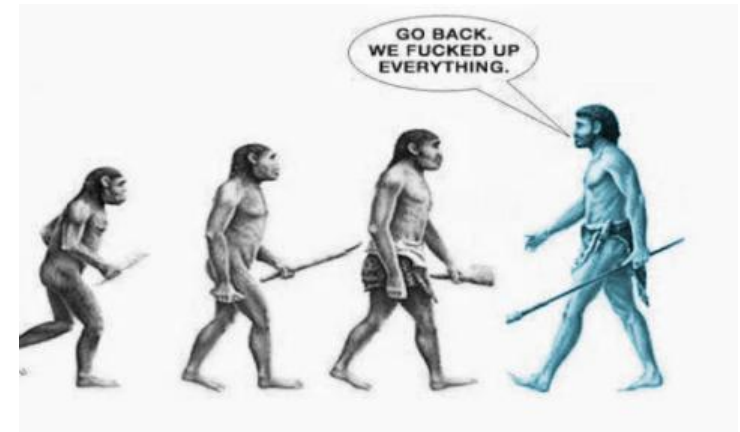


We zijn als maatschappij
in transformatie naar de
volgende stap in onze
beschaving.

Van welvaart naar welzijn
Van ego naar eco
Van ik naar wij

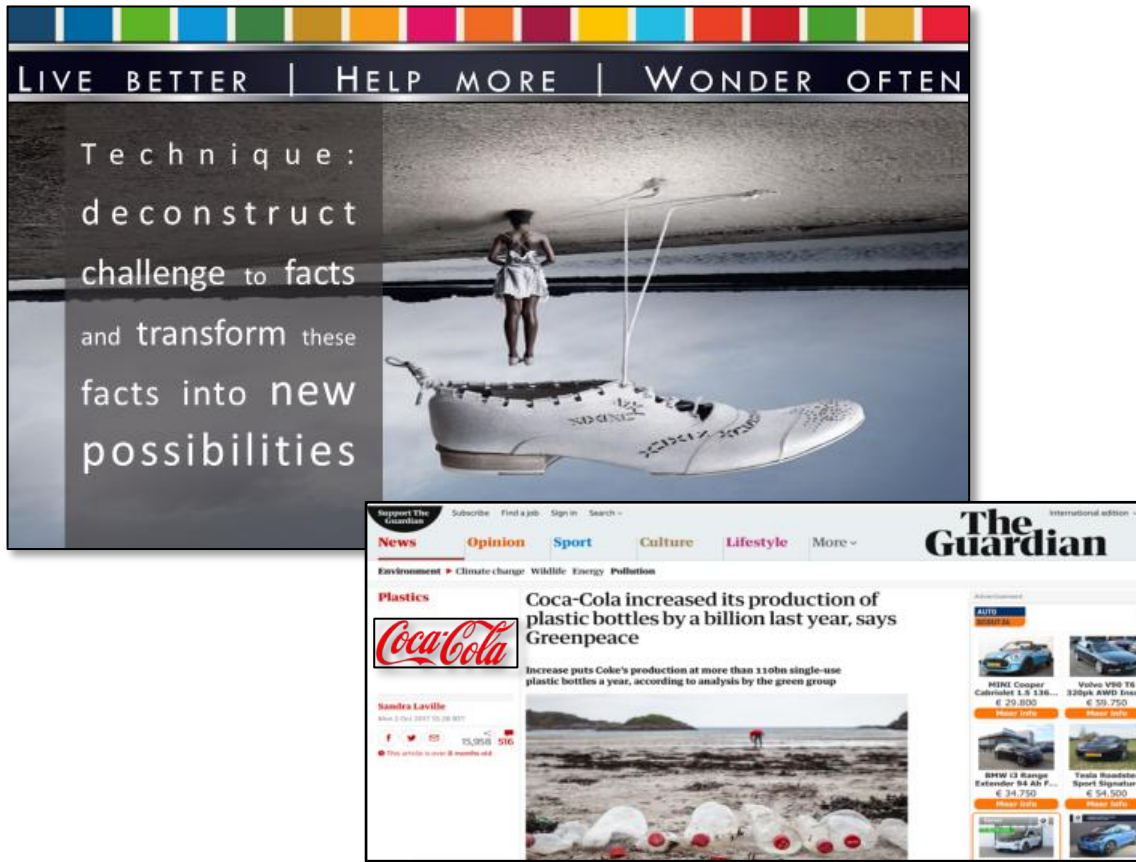


Wees zelf de verandering die je wilt zien



Laat je je nog leiden door FEAR!?

Hoe lees jij **FEAR**?



" Wat me het meest verbaast bij de westerse mens is dat hij zijn gezondheid opoffert om veel geld te verdienen. Vervolgens offert hij het geld weer op om zijn gezondheid te herstellen. En dan is hij weer zo bezorgd over de toekomst, dat hij niet geniet van het heden, met als gevolg dat hij niet in het heden, maar ook niet in de toekomst leeft. Hij leeft alsof hij nooit zal sterven en sterft terwijl hij nooit geleefd heeft".

Dalai Lama

Bijdrage Betsy de Kock

"If it is to be, it is up to me"

Het moet en kan anders



Door hiërarchie aan te brengen in de SDG-doelstellingen kun je nog beter kiezen en prioriteren



Herkennen we leiders?

Geen managers nodig, maar leiders die nu beslissingen nemen met effect op lange termijn

Diepe reflectie is nodig, dan kun je veranderen.

Inspiratiesessie 4

Klik [HIER](#) voor het videoverslag, of scan de QR-code



Jorg van de Sanden

“niet vanuit de ik-vorm werken aan een goede samenleving, we moeten het samen doen”



Daniëlle Schenk

“Ruud heeft me een beetje bang gemaakt, maar ergens motiveert me dat om heel erg aan de slag te gaan”



Bert Melles

“als er maar een paar mensen gaan veranderen is dat onvoldoende om het resultaat te bereiken”



Ad Kil

“Het lijkt alsof je willekeurig kunt plukken uit de development goals, maar we moeten proberen om ze zoveel mogelijk te integreren in alles wat we doen”

DEEP DIVE 4 - Van Ego naar Eco



Ruud Veltenaar

41

Highlights sessie 4

Wat zijn relevante ontwikkelingen voor Bergen op Zoom?

- Ook in Bergen op Zoom verandert de tijd: klimaat, mentaliteit,
- We gaan van welvaart naar welzijn

Wat moeten we als eerste oppakken om de leefomgeving te verbeteren?

- *Omarm alle 17 SDG's en focus op de Top 5, vergroot de Sense of Urgency om er mee aan de slag te gaan. Draag uit, communiceer, beleef en steun de 17 Sustainable Development Goals en kies er een aantal om het beleid aan te verankeren.*



Wat moeten we leren?

Gezamenlijke stoere keuzes maken

Wat moeten we loslaten?

€go en het eigen gelijk

Vaste patronen en excuses zoeken



Deep dive impressie



Gezonde keuzes
maken voor een
betere wereld



BRAINSTORM

WAT ZIJN RELEVANTE ONTWIKKELINGEN VOOR BERGEN OPZOOM?



WAT ZIJN RELEVANTE ONTWIKKELINGEN VOOR BERGEN OPZOOM?



WAT ZIJN RELEVANTE ONTWIKKELINGEN VOOR BERGEN OPZOOM?



WAT ZIJN RELEVANTE ONTWIKKELINGEN VOOR BERGEN OPZOOM?



Bedankt!



Bergen op Zoom ontwikkelt. Ontwikkel jij mee?